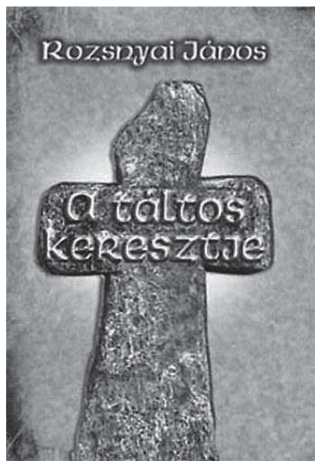


ROZSNYAI JÁNOS: A TÁLTOS KERESZTJE



Olyan idöket élünk, amikor egyre több magyar szerző fedezi fel magának a történelmi regények műfaját. Olvasóként ez igen öröndetes. Nemcsak arra mutat rá, hogy téves az a közkeletű kijelentés, miszerint a könyv – mint ismeretbővítő forrásanyag és szórakoztató médium – haldoklik, hanem arra is, hogy egyre többen érdeklődnek a történelem iránt, és van piaca az ilyen típusú regényeknek. Ezen belül pedig kiemelten fontos a magyar történelem. Ebbe a vonalba illeszkedik Rozsnyai János: A táltos keresztje című regénye is.

A táltos keresztje ugyanakkor hiánypótló mű is. Szakítva a hagyományokkal, egy kevésbé ismert oldalról közelíti meg a kereszties háborúk korát, éles kontrasztot állítva a kereszténység és a magyarok ősvallása között. Már a címválasztás is ezt a kettősséget hangsúlyozza: találkozik benne a táltos hit és a keresztény jelkép. Kevésbé van a köztudatban, hogy a kereszt szimbóluma nem a kereszténységgel jelent meg a történelemben. A regény egy olyan világot tár az olvasóközönség elé, amit kevesen ismerünk. Sajat múltunk üzen a sorok közül.

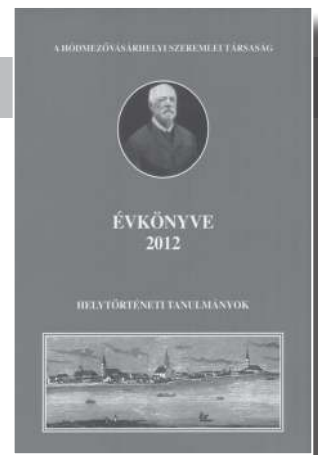
A történet főhőse Ketel, egy besenyő származású fiatal uradalmi adó-behajtó, aki saját identitását keresve II. András magyar király nem kívánt kereszties hadjáratában találja magát. András király vonakodva indult útnak a hatalmas sereg élén. III. Béla fogadalmát teljesíti be, aki ígéretet tett a pápának, hogy felveszi a keresztet, de korai halála miatt a fiára maradt a feladat. Ketel a hűbérura, Makó bán oldalán indul a Szentföldre, ahol nem várt szerelmek, életre szóló barátságok várják. Sok ezer társához hasonlóan őt is a bűnbocsánat hajtja, és az esendőség, egy jobb élet reménye.

Egy kalóztámadás során Ketel harmadmagával leszakad a magyar keresztiesek főseregétől. A barátok élethalál harcot vívva igyekeznek csatlakozni bajtársaikhoz. Azonban a kis csapat hamarosan felbomlik, a cselekmény pedig több szálon vezet tovább az olvasót a szereplők hányattatásokkal teli útján. Minden karakter a saját végzete felé sodródik.

A makói író olyan élvezetes adalékokkal fűszerezi a történetet, mint az egész ország által ismert „messze van, mint Makó Jeruzsálemtől” szólás eredete. A regény cselekménydús, és itt kibukik a szerző nem titkolt szándéka: elsősorban a fiatal olvasókat célozta meg. Tanáremberként ugyanis ez a szempont vezérelte írás közben. Megismertetni a fiatalságot a magyarság múltjával. Egy olyan világot tárni az olvasók elé, amit a történelemből nem tudhatnak meg. De nem csak fiatalokhoz szól ez a történet. A felnőtt olvasóknak ugyanolyan remek szórakozást nyújt. Játszva tanít, bővíti történelmi és néprajzi ismereteinket. Olyan idökről regél, amikor a magyarságban még élénk volt az ősök emlékezete, de már bűn volt fejet hajtani régen volt nagyságuk előtt.

Rozsnyai János történelemtanárként kezdte pályafutását. 1986-tól történelmi kutatásokkal foglalkozik, 1989-től több novellája és helytörténelmi munkája jelent meg különböző folyóiratokban, szaklapokban. A Makói Múzeumért Alapítvány kurátora. Második történelmi regénye, A táltos keresztje az idei Ünnepi Könyvhéten jelenik meg az Atlantic Press Könyvkiadó kiadásában. Átala egy sodró lendületű kalandregénnyel gazdagodik a hazai történelmi regények – hála Istennek – egyre népesebb tábora. A nyelvezete izes, magyaros, ugyanakkor olvasmányos és magával ragadó.

Trux Béla író



A HÓDMEZŐVÁSÁRHELYI SZEREMLEI TÁRSASÁG ÉVKÖNYVE 2012

A zömmel hódmezővásárhelyi, kisebb részt szentesi, szegedi és budapesti helytörténészeket tömörítő Szeremleli Társaság immár tizenhatodik alkalommal jelentette meg évkönyvét, amely hagyományosan sorra veszi az elmúlt esztendő eseménykrónikáját, a kapcsolódó évfordulókat. Az évkönyvben szereplő írások döntő többsége levéltári kutatómunkán nyugszik. 2012-ben a Társaság – a Bethlen Gábor Református Gimnáziummal közösen – emlékkonferenciát szervezett Szeremleli Sámuel születésének 175. évfordulója alkalmából, melynek kapcsán olvashatók az előadások szerkesztett változatai. Ezen kívül még számos újdonság látott napvilágot: Dobos Irma írása egy vásárhelyi kútfürdő dinasztjáról, illetve a kakasszéki gyógyfürdőről, Benkő László tanulmánya a helyi bognárokról. Makó Imre József Attila sógoráról és gyámjáról, Makai Ödönről adott közre egy életrajzi tanulmányt, míg Béres Dezső Vöröss István, a fiatalon elhunyt vásárhelyi költő bibliográfiáját állította össze életrajzi tanulmány kíséretében. Szepsy Szűcs Levente a mártélyi halászatról, míg Domokos Tamás egykori régészeti emlékeiről adott közre visszatekintést. Két Amerikában élő, immár állandó szerző, Kovács László és Samu János, saját gondolata mellett közreadta Teller Ede egy eddig nem publikált levelét, eredeti, angol nyelven és annak magyar fordítását. Kovács István, a kötet szerkesztője is szolgált újdonsággal: névrokonáról, a „fehérgárdista” Kovács Istvánról adott közre eddig ismeretlen fotókat. Presztóczy Zoltán, a kötet másik szerkesztője Lőkös Imre munkájának folytatásaként, újabb kutatási eredményekkel kiegészítve közreadta a helybeli Nemzeti Parasztpárt történetét tárgyaló tanulmányát.

Az évkönyv – ahogy ez már lassan két évtizede megszokott – nemcsak a helytörténettel hivatásszerűen foglalkozók számára nyújt fontos információkat, hanem a város és tágabb környezetének múltja iránt érdeklődők is haszonnal forgathatják.

HDK